

LIETUVOS MOKSLO TARYBOS PIRMININKAS

ISAKYMAS DĖL REIKMINIŲ TYRIMŲ PROJEKTŲ INICIJAVIMO IR ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2016 m. *birželio 4* d. Nr. V-150
Vilnius

1. T v i r t i n u Reikminių tyrimų projektų inicijavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas) (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. Lietuvos mokslo tarybos (toliau – Taryba) mokslo ir sklaidos projektų konkursinio finansavimo bendrųjų taisyklių, patvirtintų Tarybos 2014 m. spalio 27 d. nutarimu Nr. VIII-26 reikalavimai, vykdant reikminių tyrimų projektus, taikomi tiek, kiek jų nereglementuoja Aprašas;

2.2. Aprašas taikomas reikminių tyrimų projektams, kuriems įgyvendinti konkursai skelbiami po Aprašo įsigaliojimo dienos;

2.3. Tarybos pirmininko 2015 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-124 patvirtintas Reikminių tyrimų projektų inicijavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas galioja iki vadovaujantis minėtu aprašu pasirašytų sutarčių ir pagal jas vykdomų projektų bei su jais susijusių sutartinių įsipareigojimų įvykdymo.

Tarybos pirmininkas

Dainius H. Pauža

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos
2016 m. gegužės 18 d. raštu Nr. S-23-1700

Parengė

Gražina Adamonytė
2016-05-23

PATVIRTINTA

Lietuvos mokslo tarybos pirmininko

2016 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. V-150

REIKMINIŲ TYRIMŲ PROJEKTŲ INICIJAVIMO IR ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reikminių tyrimų projektų inicijavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikminių tyrimų projektų inicijavimo, vykdymo ir administravimo Lietuvos mokslo taryboje (toliau – Taryba) tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **reikminiai tyrimai** – tyrimai pagal valstybei ypač aktualias mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų temas, pasiūlytas Lietuvos Respublikos Prezidento, Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos ministerijų (toliau – suinteresuotos valstybės institucijos);

2.2. **reikminių tyrimų projektas** (toliau – projektas) – suinteresuotų valstybės institucijų pasiūlytų temų įgyvendinimui skirtas projektas, atrinktas konkurso būdu.

3. Reikminių tyrimų projektai finansuojami iš Tarybai valstybės biudžeto skirtų asignavimų.

II SKYRIUS REIKMINIŲ TYRIMŲ INICIJAVIMAS IR JŲ TEMATIKŲ TVIRTINIMAS

4. Reikminiai tyrimai gali būti inicijuojami šiais būdais:

4.1. Taryba skelbia kvietimą teikti pasiūlymus dėl reikminių tyrimų tematikos ir kreipiasi į suinteresuotas valstybės institucijas paprastai ne rečiau kaip kas treji metai atsiradus poreikiui moksliniais tyrimais neatidėliotinai išspręsti Lietuvos valstybei ir visuomenei aktualią problemą ir Tarybos finansinėms galimybėms leidžiant pradėti įgyvendinti naują veiklą;

4.2. Suinteresuotos valstybės institucijos kreipiasi į Tarybą siūlydamos valstybei ir visuomenei strategiškai svarbių ir neatidėliotinai sprendinų problemų tematiką (-as) ir temas.

5. Teikiamame temos pasiūlyme turi būti:

5.1. suformuluota valstybei ir visuomenei strategiškai svarbi ir neatidėliotinai sprendina problema;

5.2. aprašyta, kaip siūloma tema siejasi su Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir (ar) Europos Sąjungos strateginiais dokumentais;

5.3. įvardyti sprendini uždaviniai;

5.4. suformuluoti laukiami rezultatai;

5.5. pagrįsta, kodėl tyrimams reikalingos lėšos neskiriamos iš suinteresuotos valstybės institucijos asignavimų, taip pat patvirtinta, kad tokie tyrimai nėra (nebuvo) finansuoti iš kitų šaltinių;

5.6. nurodytas pasiūlymą pateikusių institucijos atstovas, įgaliotas spręsti su teikiamu pasiūlymu susijusius klausimus.

6. Reikminių tyrimų temas, pasiūlytas suinteresuotų valstybės institucijų vadovaujantis Aprašo 4.2 papunkčiu, svarstomos ne rečiau kaip kas pusmetį. Tarybai paskelbus kvietimą teikti paraiškas projektams vykdyti pagal Aprašo 4.1 papunktį gautas ir apsvarstytas temas, pagal Aprašo 4.2 papunktį gautos temos svarstomos tik pasibaigus kvietimui ir tik jei Taryba turi finansinių galimybių skelbti kvietimą teikti paraiškas pagal naujai gautą ir pagal nustatytus kriterijus teigiamai įvertintą temą.

7. Kiekviena pasiūlyta reikminių tyrimų tema įvertinama pagal šiuos kriterijus:

7.1. ar yra laikytina strategiškai svarbia ir aktualia valstybei bei visuomenei;

7.2. ar yra nagrinėtina (sprendina) neatidėliotinai;

- 7.3. ar jai išnagrinėti (išspręsti) yra būtini moksliniai tyrimai ir (ar) eksperimentinė plėtra;
- 7.4. ar planuojami gauti rezultatai iš esmės prisidės prie problemos sprendimo;
- 7.5. ar nedubliuoja atliktų (atliekamų) tyrimų, kuriuos finansuoja (-avo) Taryba.
8. Pasiūlytas reikminių tyrimų temas pagal Aprašo 7.1 ir 7.2 papunkčiuose nurodytus kriterijus įvertina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Jei temos pagal abu kriterijus įvertinamos teigiamai, jas įvertina Tarybos Humanitarinių ir socialinių mokslų komitetas bei Gamtos ir technikos mokslų komitetas (toliau – Tarybos komitetai) pagal Aprašo 7.3, 7.4 ir 7.5 papunkčiuose nurodytus kriterijus.
9. Pagal visus Aprašo 7 punkte išvardytus kriterijus teigiamai įvertintų temų sąrašo projektas pristatomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdyje ir sudaromas temų, pagal kurias siūloma skelbti reikminių tyrimų projektų paraiškų konkursą, sąrašas.
10. Prieš skelbiant kvietimą kelios siūlomos reikminių tyrimų temos gali būti sujungtos į vieną.

III SKYRIUS

REIKMINIŲ TYRIMŲ PROJEKTŲ KONKURSŲ VYKDYMAS IR PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

REIKMINIŲ TYRIMŲ PROJEKTŲ PRIEŽIŪROS IR VALDYMO KOMISIJOS SUDARYMAS IR JOS PASKIRTIS

11. Tarybos pirmininkas sudaro Reikminių tyrimų priežiūros ir valdymo komisiją (toliau – komisija) iš Tarybos komitetų pirmininkų, Lietuvos Respublikos Prezidento atstovo (-ų), Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovo (-ų) bei kitų suinteresuotų valstybės institucijų atstovų ir jai pirmininkauja. Komisija yra sudaroma konkrečiam Tarybos skelbiamam kvietimui. Vienam kvietimui gali būti sudaromos viena ar kelios komisijos.

12. Komisijos paskirtis – kvietimo teikti paraiškas projektams vykdyti nuostatų nustatymas ir jo vykdymo koordinavimas, finansuojamų projektų įgyvendinimo bei vienerius metus po projektų baigiamųjų ataskaitų patvirtinimo projekto rezultatų pritaikymo ar panaudojimo suinteresuotose valstybės institucijose priežiūros vykdymas.

ANTRASIS SKIRSNIS

PARAIŠKŲ REIKMINIŲ TYRIMŲ PROJEKTAMS VYKDYTI TEIKIMAS IR VERTINIMAS

13. Reikalavimus paraiškoms reikminių tyrimų projektams vykdyti ir jų konkurso tvarką nustato Tarybos 2014 m. spalio 27 d. nutarimu Nr. VIII-26 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos mokslo ir sklaidos projektų konkursinio finansavimo bendrųjų taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos mokslo tarybos mokslo ir sklaidos projektų konkursinio finansavimo bendrosios taisyklės (toliau – Bendrosios taisyklės) tokia apimtimi, kiek jos neprieštarauja Aprašui.

14. Reikminių tyrimų projektų paraiškos teikiamos ir vertinamos dvipakopiu būdu, kaip nustatyta Aprašo 15 ir 16 punktuose, arba vienpakopiu būdu. Teikimo ir vertinimo būdas nurodomas kvietime teikti paraiškas.

15. Paskelbus kvietimą teikti paraiškas pagal kvietime nurodytas tematikas teikiamos trumposios paraiškos reikminių tyrimų projektams vykdyti (toliau – trumpoji paraiška) pagal Tarybos pirmininko įsakymu patvirtintą trumposios paraiškos formą. Trumpąsias paraiškas pagal visus Tarybos pirmininko įsakymu patvirtintoje trumposios paraiškos ekspertinio įvertinimo formoje nurodytus kriterijus vertina ir atrenka komisija. Gali būti organizuojami komisijos ir pareiškėjų susitikimai. Esant poreikiui komisija gali pasitelkti pavienius ekspertus.

16. Komisijos atrinktų paraiškų vykdytojai kviečiami teikti išsamiąsias paraiškas reikminių tyrimų projektams vykdyti (toliau – išsamioji paraiška) pagal Tarybos pirmininko įsakymu patvirtintą išsamosios paraiškos formą. Kartu su paraiška teikiami neatsiejamomis paraiškos dalimis laikomi privalomi papildomi dokumentai – pagrindinių projekto vykdytojų sutikimas ir vykdančiosios institucijos raštas – ir priedai. Papildomų dokumentų formos tvirtinamos Tarybos pirmininko įsakymu.

17. Ekspertinį išsamiųjų paraiškų vertinimą pagal visus Tarybos pirmininko įsakymu patvirtintoje išsamosios paraiškos ekspertinio įvertinimo formoje nurodytus kriterijus Tarybos pirmininko sudarytos ekspertų grupės atlieka vadovaujantis Tarybos patvirtintu ekspertinio vertinimo tvarkos aprašu, kiek jis neprieštarauja šiam Aprašui. Ne mažiau kaip pusę ekspertų grupės narių turi sudaryti ekspertai praktikai.

18. Ekspertų grupės, vertinančios konkursui pateiktas išsamiąsias paraiškas, darbas laikomas baigtu, kai:

18.1. priimti sprendimai dėl visų grupei paskirtų paraiškų įvertinimų,

18.2. projektai suskirstyti į finansuotinus ir nefinansuotinus,

18.3. pateikti visų paraiškų apibendrinamieji įvertinimai.

19. Pagal ekspertų grupės posėdyje priimtus galutinius apibendrinamuosius paraiškos įvertinimus ir juose nustatytus kiekvienos paraiškos suminius įverčius komisija sudaro projektų pirmumo eilę. Jei kelios paraiškos įvertinamos vienoda įverčių suma, aukštesnė vieta pirmumo eilėje skiriama tai paraiškai, kurios įverčiai pagal 1.1 ir 3 kriterijus (pagal projekto idėjos aktualumą ir jos nacionalinę svarbą bei planuojamų projekto rezultatų panaudojimą ir naudą įvairiais aspektais) yra didesni. Jei nagrinėjimo pagal paminėtus vertinimo kriterijus nepakanka, paraiškos vietą pirmumo eilėje kolegialiai nustato komisija.

20. Komisija, atsižvelgusi į konkursui numatytas lėšas, sudaro siūlomų finansuoti projektų sąrašus ir teikia juos komitetui (-ams) svarstyti bei Tarybos pirmininkui tvirtinti.

TREČIASIS SKIRSNIS **REIKMINIŲ TYRIMŲ PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS**

21. Reikminių tyrimų projektų įgyvendinimo bei administravimo tvarką nustato Bendrosios taisyklės tokia apimtimi, kiek jos neprieštarauja Aprašui.

22. Reikminių tyrimų projektų vadovai ne rečiau kaip kas pusmetį teikia komisijai informaciją apie projektų vykdymą raštu ir pristato ją žodžiu komisijos posėdyje.

23. Suinteresuotos valstybės institucijos, pasiūliusios temą, pagal kurią vykdomas projektas, taip pat dalyvauja tolesnėje nuolatinėje įgyvendinamo projekto stebėsenoje savo nustatytais terminais ir tvarka.

24. Ekspertinį reikminių tyrimų projektų baigiamųjų ataskaitų vertinimą ekspertų grupės atlieka vadovaujantis ekspertinio vertinimo tvarkos aprašu, kiek jis neprieštarauja Aprašui.

25. Ataskaitos ekspertinio įvertinimo forma tvirtinama Tarybos pirmininko įsakymu.

26. Ataskaitų vertinimas ekspertų grupėje laikomas baigtu, kai:

26.1. priimti sprendimai dėl visų grupei paskirtų ataskaitų įvertinimų,

26.2. pateikti visų ataskaitų galutiniai apibendrinamieji įvertinimai,

26.3. projektai suskirstyti į siūlomus laikyti įgyvendintais ir neįgyvendintais.

27. Ekspertams pateikus išvadas dėl projektų ataskaitų komisija įvertina, ar pasiekti suformuluoti reikminių tyrimų tikslai bei įgyvendinti iškelti uždaviniai, ir teikia savo siūlymus komitetui (-ams) sprendimui dėl ataskaitų priėmimo.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Iš suinteresuotų valstybės institucijų gavusi informacijos apie tai, kad vykdytojų teikiami tarpiniai projekto rezultatai ir jų kūrimo eiga kelia pagrįstų abejonų dėl galutinių projekto rezultatų, Taryba, atlikusi projekto eigos ir rezultatų analizę, turi teisę projekto įgyvendinimą nutraukti.

29. Projektų rezultatus Taryba teikia suinteresuotoms valstybės institucijoms, kai komitetas (-ai) patvirtina projektų ataskaitų vertinimo rezultatus.

30. Suinteresuotos valstybės institucijos įsipareigoja užtikrinti projektų rezultatų panaudojimą.

31. Taryba gali organizuoti renginius reikminių tyrimų projektų rezultatams pristatyti.
